

ББК 86

Мал 18

Маліноўскі Яўген

Парусія: псіхалогія прысутнасці. — Баранавічы : Грамадскае аб'яднанне
“Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”, 2007. — 260 с., іл.

ББК 86

© Грамадскае аб'яднанне

“Таварыства беларускай мовы

імя Францішка Скарыны” 2007

© Афармленне Уладзімір Гундар

Прыісці да свабоды веры

Грамдова

Шаноўнае спадарства! Вы троемаце ў руках кнігу баранавіцкага грэка-каталіцкага святара айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці”. Артыкулы з гэтай кнігі пэўна часам з’яўляліся на старонках мясцовай газеты “Інтэгрес” і мелі вялікі водгук у грамадстве. Сябры і сястры з уніяцкай парафіі вырашылі сабраць ў адзінае зборнік твораў айца Яўгена, каб напісанае настаяцелем баранавіцкага прыходу св. Мятоды Беларускай Грэка-Каталіцкай Царквы, надкаваць суцэльнай кнігай.

У мінулым стагоддзі ўніяцкі святар Леў Гарошка, які ў гады Другой сусветнай вайны кіраваў у Баранавічах медычнай школай, напісаў кнігу “Навука і рэлігія”. Аўтар абвяргаў савецкія тэзісы аб шкоднасці рэлігіі, нясутнасці веры ў Бога і навуку, пераканаўча даказваў, што большыя вучоныя ў аграмаднай большасці былі веруючымі людзьмі. Традыцыі архімандрыта Льва Гарошкі жывуць і працягваюцца сённяшнімі ягонымі пасьцежнікамі.

Кніга айца Яўгена Маліноўскага “Парусія: псіхалогія прысутнасці” – гэта першы вопыт псіхалогічнага абагульнення рэлігійнай і палітычнай практыкі. Хацеў бы адзначыць, што гэтую тэму сучасныя навукоўцы і святары дэліканта абыходзяць, “пераканаўча” спасылваючыся, што сапраўдная рэлігія па-за палітыкай. Пэўна яно так і ёсць у дэмакратычным грамадстве, але не ў нас. Трэба прызнаць мужнасць уніяцкага святара, які ў сваіх разважаннях пра Бога і існасць спалучае рэлігію і палітыку, псіхалогію і мастацтва. Праўда, айца Яўгена цікавіць не столькі сама палітыка, як правая свабода. І калі палітыка перашкаджае свабодзе, то трэба аб гэтам смела казаць. Але на такі крок сёння здольны не кожны чалавек.

Беларуская дзяржава Вялікае княства Літоўскае было прававой дзяржавай, у якой панавала воля і талерантнасць. Прыгонныя сяляне і стараверы сотнямі тысячаў беглі сюды з Расеі ад дэспатызму. Пераследаванія на радзіме ардын-

П.17. Выбары	78
П.18. Палітыка	81
П.19. Жэрабя кінута	85
П.20. Пост	88
П.21. Пасха	91
П.22. духоўнасць	93
П.23. Хараство	96
П.24. Быць	99
П.25. Тройца	102
П.26. Слава	105
П.27. Храм	108
П.28. Лішак	111
П.29. “Не хочу иметь ребенка...”	116
П.30. Радаснае ганенне	117
П.31. Вавілонская вежа галерэчаіснасці	123
П.32. Час асабістай прысутнасці	127
П.33. Выбранасць	131
П.34. Ад сектанцтва да еднасці	134
III	
ЭКЗІСТЭНЦЫЯ Выхавання	137
III.1. Успенне	138
III.2. Акмеалагічная персанажытыя узросці	142
III.3. Тэапсіхалагічны аспект прафесійнасці	150
III.4. Сямейная трапеза экумены	153
III.5. Прафесія	156
III.6. Прафесійны іц	160
III.7. Сямейная парусія: “Сем хлябоў і дзве рыбы”	164
III.8. Вяртанне да сябе	169
III.9. Інтэралог	172
III.10. У сям’і не без нарцыса	176

III.11. Любоў не раздражняецца	181
III.12. Ружанец у псіхічным развіцці дзіцяці	188
III.13. “Лебядзінае паляванне”	188
III.14. Містыка	189
III.15. Алтарна-педагагічныя раз’ясканні	192
III.16. Педагагічныя прычынны асаблівасці свабоды	196
IV	
ПСІХАПАГІЧНАЯ ПРОПАГАНДЗІ	203
IV.1. Псіхалагічны сэнс Евангелія	204
IV.2. Час казання	206
IV.3. Вызваліцель спаралізаванага	208
IV.4. “Хан будучы ўсе адно”	210
IV.5. Суд Божы	215
IV.6. Суд Божы	218
IV.7. Навігацыя	221
IV.8. Экзарцызм, альбо выпнанне дэманаў	224
IV.9. Перамяненне Гасподняе	226
IV.10. Pietas – Шанаванне	228
IV.11. Не судзі	230
IV.12. Багацце ад Бога	232
IV.13. “Камень, адкінуты будаўнікамі”	234
IV.14. Падвышэнне Пачэснага і Жыццядайнага Кр’яжа	236
IV.15. Казанне на свята Андрэя Першапакліканага	240
IV.16. Шлюбная вячэра	243
IV.17. Старое віно і новая ахвяра	245
POST-PARTOR* – СПАДКАЕМЦА	249
ГЛАСАРЫЙ	251
ЛІТАРАТУРА	253

11.24. Быць

Призначэнне мужчыны – быць. Призначэнне жанчыны – захаваць таго, хто Ёсць, для наступных пакаленняў. Калі жанчына не мае мужчыны, які Ёсць, яна абірае паміж захавання і Быць самой.

Мікалай Статкевіч "Тыка волонных"

На мінулым тыдні ў нашым горадзе ў сьвечце адобылася падзея, якую яшчэ дзесяць год таму немагчыма было нават уявіць: першы выпуск аддзялення псіхалогіі ўніверсітэта. 18 дзяўчат і 5 юнакоў здолелі абраць і завяршыць курс адной з самых цяжкіх і адказных прафесій: з'явіліся Слова і быць. Псіхалогія не робіць чалавека шчаслівым, яна толькі ўладкоўвае яго ўяўленні, эмоцыі і пачуцці, дапамагае выбраць шляхетнага жыцця. Кожны шлях характэрны пачаткам, альбо кляймо. Успрыманне таго і другога вельмі суб'ектыўна. І ўсё ж тая псіхалогія, на якой пячаць свабоду, робіцца надзейнай зброяй дасягнення шчасця і міра (счаці) Бога слова: "Спазнаеце праўду і праўда зробіць вас свабоднымі" [Ян 8, 32]. Таму калі на банкете я звярнуўся да выпускнікоў як да мужчын і жанчын, яны адрагавалі вельмі станоўча.

Некалі адна з выкладчыц гэтага курса Алёна Шуст запісала ў сваім псіхалагічным абследаванні: "Хачу слова". Дзіўнае жаданне, параўнальнае з большай часткай рэспандэнтаў, якія хочунь замуж, альбо добрай працы, альбо прыгожа жыць. Наогул як можна жадаць слова? Гэта ж не ежа, і не пітво, і не дах на галаву. Але вось чалавек такая істота, што мае патрэбу быць першым самым сабе. Таму ён схільны да слова, у якім адчувае сабе асабістага і асабістага шчасця. Прарок Амос у 8 стагоддзі да РХ праў: "Не оладат хлеба, не прагаю вады паражу іх, але прагаю служэння словаў Гасподніх" [Ам 8, 11]. Без гэтай прагі чалавек губляе сваю асабістасць. Мужчына без асабістасці, без таго, што ён Ёсць, змяняе чын мужа на стан раба. Знаю прафесара псіхалогіі, які паціху співаецца. Другі прафесар стаў ідэалагічнай зброяй у абойме наменклатуры. І той і другі вераць, але вера іх, так бы мовіць, храмавая, рытуальная, падсвечаная лампадай, але не асвечаная Словам. Між тым, слова "пра-

фесар” паходзіць ад лацінскага тэрміну *professus sum, eri*: гучна прамаўляць, адкрыта аб’яўляць, прарочыць. Таму кожны прафесар павінен памятаць небяспеку, па якой “Ніякі прарок не прымаецца на сваёй бацькаўшчыне” [Лк 4, 24]. Каму шмат даецца, ад таго шмат і патрабуецца.

Псіхалогіі шмат даецца, бо яна паходзіць ад душы, *psyche*, і слова, *logos*, таго самага, якое “Было спачатку, стала плочцю і засялілася ў нас поўнае ласкі і праўды” [Ян 1, 14]. Таму вучэнне бяздушнае, бязбожнае, мёртвае зачыняе вусны самой псіхалогіі, якая пераўтвараецца ў сродак імітацыі жыцця, яе сімуляцыі і эякуляцыі... Чалавек абмежаваў слова Божае мудрагелістай вучэльнай, таму, выконваючы ленінскі лозунг “Учыцца, учыцца и учыцца”, сам а ні як не можа дасягнуць пэўнай свабоды. Замяніўшы “Праўду забабонамі” [2 Цім 4, 4], называючы сябе богам, ён трапна захоўвае сваю душу ад Майдану незалежнасці, каб страціць яе ў геніталіях непрытомнасці. Таму сучасная адукацыя пераўтварылася ў падабенства змея пазнання, які, прывабліваючы дзяўчат і юнакоў закускам “І будзеце як багі” [Быц 3, 4], выхоплівае найбольш злыя іх, каб паставіць іх на бездакорнае служэнне “Ворагу свайму, голадзе і празе, і галізне” [Другазаконне 28, 48].

Чалавек не міне змея спакусы, змея пазнання, ад якога, паводле Эклезіяста, “шмат скрухі” але слова евангельскае кажа: “Будзеце мудрыя як змеі і простае як галіны” [Мц 10, 16]. Тут уся псіхалогія: вучыся, слухай, іх і, абараняйся усяго, але май дасканалы дачыненні аб адным, тым, каго любіш, каму жадаеш шчасця і славы, дзе ты якога гатовы ўкрыжаваць уласнае цела. Мужчына мусіць адшукаць сваю царкву, сваю палову, сваю кроў, сваю асабістую радасць, якую ніхто і нішто не адхіне, з якой разам пакутаваць, і святкаваць, і быць. Каб такога шукальніка няма, жанчына дарэмна трымае сілы на быт, у якім няма быцця. Але ведай, жанчына, што слова, якога ты хочаш, слова Любоў існуе ў самой табе пакуль не шлюб, як ш(с-)любу з Госпадам. Таму не марнай шлюб, а мужчынам, страціўшым чын мужа. Слова, якога ты хочаш, сталася тваім мужам і тваім чынам, бо яно частка цябе, а ты частка Бога. Малюся, каб быць табе, Псіхолаг-2006, быць, каб захаваць слова.

Мать говорит Христу:
– Ты мой сын или мой
Бог? Ты прибит к кресту,
Как я пойду домой?
Как ступлю на пороги?
Не узнав, не решив:
Ты мой сын или Бог?
Ты есть мертвый или жив?
Он говорит в ответ:
Мертвый или живой,
Разницы нет, жено, нет.
Сын или Бог, я твой.

И. Бродский

